

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-02-24

Diarienummer 0576/24

Handläggare

Åsa Borvén

Telefon: 0703-723089

E-post: asa.borven@goteborg.com

Yttrande över förslag till reviderad Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022-2030

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborg & Co AB;

Yttrande över förslag till reviderad Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022-2030 godkänns.

Sammanfattning

Vid kommunfullmäktiges fastställande av Göteborgs stads Elektrifieringsplan 2022-2030 den 6 oktober 2022, fick Business Region Göteborg i uppdrag att revidera elektrifieringsplanen med skärpta mål för egna tunga fordon och anläggningsmaskiner samt inhyrda tunga fordon och anläggningsmaskiner. Målrevideringsarbetet har påvisat behov av att peka ut ansvariga nämnder/styrelser för verkställande av måluppfyllnad, enligt beslut i Elektrifieringsplanens styrgrupp under våren 2024. Därför nyttjas revideringstillfället även för att fastställa en ansvarsfördelning mellan berörda nämnder/styrelser med avseende på måluppfyllnad inom alla delmål och indikatorer i Elektrifieringsplanen.

Föreliggande ärende utgör ett samlat yttrande från kluster Turism, kultur och evenemang (TKE). Klimatpåverkan från olika transportmedel utgör en av besöksnäringens största utmaningar och transportsystemet behöver utvecklas för att minska utsläppen. Mål och strategier i Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2023-2030 (nedan Destinationsutvecklingsprogrammet) klargör att det finns möjligheter för en offentlig aktör på en destination att stödja expansionen av hållbar infrastruktur. Göteborg & Co, Got Event och Liseberg medverkar därför tillsammans i ett flertal projekt och initiativ inom Göteborgs Stad, i syfte att bidra till stadens mål om ett ökat hållbart resande. Parterna medverkar bland annat i Reallocate, Klimatsmarta evenemang, elektrifieringsplanen och Gothenburg Green City Zone.

Göteborg & Co, Liseberg och Got Event är på olika sätt berörda av förändringar som föreslås i elektrifieringsplanen och har vid beredningen av ärendet gjort enskilda bedömningar utifrån respektive verksamhet. Styrelsen för Liseberg AB har vid styrelsemöte 2025-02-10 fastställt bolagets eget yttrande enligt bilaga 3 till föreliggande tjänsteutlåtande. Got Event AB har behandlat remissen på tjänstepersonsnivå och besvarat remissfrågorna enligt bilaga 5. Bedömningarna redovisas samlat via besvarade frågeformulär som bilagts föreliggande tjänsteutlåtande. Göteborgs Stadsteater AB berörs inte av elektrifieringsplanen och har därför inte gjort någon egen bedömning i ärendet. Slutsatserna i klustrets samlade yttrande har stämts av med Göteborgs Stadsteater på tjänstepersonsnivå.

TKE-klustrets övergripande bedömning är att elektrifieringsplanens föreslagna ändringar generellt kommer att bidra positivt till Göteborgs Stads klimatmål, och särskilt till en

utveckling av det elektrifierade transportsystemet i staden. Bolagen i klustret bedömer dock att de föreslagna förändringarna medför kostnader som behöver omhändertas.

Samverkan

Vid beredningen av ärendet har bolagen i TKE-klustret gjort enskilda bedömningar utifrån respektive verksamhet. Bedömningarna redovisas samlat via besvarade frågeformulär vilka biläggs föreliggande tjänsteutlåtande. Göteborg & Co har vid beredningen av ärendet också stämt av de föreslagna förändringarna och bolagets bedömning med Göteborgs Stads Parkering AB och Business Region Göteborg på tjänstepersonsnivå.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Att investera i en välbalanserad och genomtänkt infrastruktur för transporter, som exempelvis elektrifiering, är en förutsättning för att Göteborg ska kunna möta en ökad och förändrad efterfrågan på laddplatser och hållbara transportval. Infrastruktur och god tillgänglighet är grundfundament och en förutsättning både för destinationens starka konkurrenskraft och för besöksnäringens och regionens hållbara tillväxt.

Göteborg & Co ser ingen ekonomisk påverkan för bolaget utifrån de föreslagna förändringarna. Liseberg ser däremot kostnadsökningar relaterade till exempelvis byte av fordon, installation av laddstolpar samt ansökan om dispens som konsekvens av de föreslagna förändringarna. Liseberg ser också att det tillkommer utredningskostnader för att bedöma hur Liseberg påverkas av krav på ökad andel tjänste- och varutransporter som drivs på el eller vätgas. Got Event ser liknande behov av kartläggning och utredning för att kunna göra bedömningar av eventuella kostnadsökningar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Av Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2023-2030 framgår att destinationen Göteborg ska vara en miljö- och klimatsmart destination. Transporten till och från, men också på destinationen, utgör ofta det största klimatavtrycket i samband med en resa. Som offentlig aktör på en destination finns möjligheter att stödja expansionen av hållbar infrastruktur. Ett elektrifierat transportsystem ökar möjligheten att möta klimat- och samhällsutmaningarna som följer av en ökad urbanisering och transporters miljöpåverkan. Ett elektrifierat transportsystem bidrar till sänkt buller, reducerade lokala utsläpp (avgaser och växthusgaser), bättre luftkvalitet, högre energieffektivitet samt förbättrad arbetsmiljö. Elektrifieringsplanen bidrar på ett positivt sätt till en långsiktig ekologisk hållbarhet i Göteborg och till stadens mål om att vara en miljö- och klimatsmart destination.

Bedömning ur social dimension

Ett elektrifierat transportsystem bidrar till sänkt buller, reducerade lokala utsläpp (avgaser och växthusgaser), bättre luftkvalitet, högre energieffektivitet samt förbättrad livs- och arbetsmiljö. Allt detta bedöms bidra till att stärka Göteborg som en välkomnande och attraktiv destination att besöka.

Bilagor

1. Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022-2030 reviderad version
2. Konsekvensanalys och motivering till revidering av Göteborgs Stads elektrifieringsplan 2022-2030
3. PM konsekvensanalys Elektrifiering 2030 – Göteborgs Stads Leasing
4. Frågeformulär Göteborg & Co AB

5. Tjänsteutlåtande Liseberg AB 2025-02-10
6. Frågeformulär Liseberg AB
7. Frågeformulär Got Event AB

Ärendet

Styrelsen har att yttra sig över förslag till yttrande över förslag till reviderad Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022-2030. Yttrandet ska vara Business Region Göteborg tillhanda senast 2025-03-31.

Beskrivning av ärendet

Business Region Göteborg AB fick i kommunfullmäktiges budget för 2020 i uppdrag att samordna Göteborgs Stads samlade insatser för omställning till ett elektrifierat transportsystem i samverkan med berörda nämnder och styrelser samt i nära samverkan med näringsliv och regionala aktörer. Den första elektrifieringsplanen, Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2021–2030, antogs av Kommunfullmäktige i oktober 2021. Business Region Göteborg fick, vid fastställande av Göteborgs stads Elektrifieringsplan 2022-2030 den 6 oktober 2022, i uppdrag att revidera elektrifieringsplanen.

Elektrifieringsplanen ska säkerställa att elektrifieringen av transportsystemet implementeras på ett resurseffektivt och målinriktat sätt. Den ska bidra till att nå Göteborgs Stads mål om minskade växthusgasutsläpp från transportsystem. Planen är ett verktyg för Göteborgs Stad i att gå före i arbetet med en hållbar utveckling kopplat till EU Green Deal och utnämningen till en av EU:s 100 städer som ska vara klimatneutrala år 2030. Planen ska leda till ett strukturerat arbetssätt och underlätta kommunikation och samordning av aktiviteter och insatser mellan Göteborgs Stads nämnder och styrelser.

Den föreslagna reviderade elektrifieringsplanen innehåller i korthet:

Förslag på nya målvärden

Komplettering och skärpning av målvärden för Stadens egen lätta fordonspark:

- Andel helt elektriska eller vätgasdrivna tunga fordon inom Stadens egen tunga fordonspark år 2030: från 30% till 60%.
- Andel helt elektriska eller vätgasdrivna tjänste- och varutransporter som staden köper in och har möjlighet att ställa krav på. Stadens upphandlade rena transporttjänster år 2030: från 30% till 40%
- Stadens upphandlade varutransporter år 2030: från 30% till 40%
- Komplettering av målvärde för 2030 gällande Stadens lätta fordonspark: Andel helt elektriska eller vätgasdrivna lätta fordon inom Stadens egen lätta fordonspark år 2030: 90%.

Förslag ny ansvarsfördelning för måluppfyllnad - drivningsansvar

Ansaret för Elektrifieringsplanens verkställande och måluppfyllnad är kollektivt och gäller för alla berörda nämnder/styrelser inom Göteborg Stad. Generellt behöver flera nämnder/styrelser gemensamt och direkt bidra till måluppfyllelse för de enskilda delmålen och indikatorerna. Utifrån dialogen med berörda förvaltningar och bolag under målrevideringsarbetet har BRG identifierat behovet av att peka ut ansvariga nämnder/styrelser för verkställande av måluppfyllnad. Drivningsansvaret innebär ett ansvar för att mobilisera det kollektiva operativa arbetet i berörda nämnder/styrelser som leder till måluppfyllelse inom respektive delmål och indikator. Mobilisering sker inom ramen för ansvarig nämnds/styrelses handlingsutrymme. Drivningsansvaret innefattar:

- Identifiering av nämnder/styrelser berörda av respektive delmål och indikatorer
- Kontinuerlig aktualisering av listan på berörda nämnder/styrelser
- I samverkan med berörda nämnder/styrelser, framtagande och kontinuerlig aktualisering av en aktivitetsplan
- Mobilisering av genomförandet av aktivitetsplanen för måluppfyllnad
- Insamling och sammanställning av information från berörda nämnder/styrelser för status på respektive indikator/er
- Bevakning av status för redan uppnådda målsättningar samt agerande vid ev. avvikelser nedåt
- Statusrapportering till Business Region Göteborg tre (3) gånger per år enligt nedan beskriven omfattning

Alla nämnder och styrelser inom staden som är berörda av, direkt bidrar till eller har information relevant för status för delmål och/eller indikatorer, ansvarar för att leverera denna information till den nämnd/styrelse som har utpekat drivningsansvar för respektive delmål och indikator. Detta inkluderar även identifiering och genomförande av aktiviteter för måluppfyllnad.

Bolagets bedömning

Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2023-2030 visar hur staden ska arbeta för att ge destinationen och besöksnäringen förutsättningar för hållbar utveckling. Klimatpåverkan från olika transportmedel utgör en av besöksnäringens största utmaningar och transportsystemet behöver utvecklas för att minska utsläppen. Det är därför av stor vikt att besökarna, vid resan till, från och på destinationen, i så stor utsträckning som möjligt erbjuds att göra hållbara och klimatsmarta konsumtionsval. Här är det elektrifierade transportsystemet en central del.

TKE-klustrets samlade bedömning är att elektrifieringsplanens föreslagna ändringar generellt kommer att bidra positivt till Göteborgs Stads klimatmål och särskilt till en utveckling av det elektrifierade transportsystemet. Dock påverkas bolagen inom klustret i olika omfattning vad gäller förändrade kostnader och ansvar enligt nedan:

Konsekvenser av förslag på nya målvärden

Göteborg & Co

För bolaget ger de nya målvärdena inga konsekvenser eller kostnadsförändringar, då bolaget endast leasar ett fordon från Göteborgs Stads leasing AB. Detta fordon går idag på HVO. Under ett år användes ett eldrivet fordon, vilket skapade stora arbetsmiljöproblem främst på grund av brist på garanterad parkeringsplats med laddmöjlighet i närheten av arbetsplatsen. Vidare hade fordonets batteri för låg kapacitet. Elbilen byttes därför till en HVO-driven bil. Se vidare besvarade remissfrågor i bilaga 2.

Liseberg

Bedömningen är att Liseberg kommer påverkas ekonomiskt av de föreslagna förändringarna, framför allt på tre sätt:

- Utbyte av ett antal befintliga fordon till alternativ som drivs på el- eller vätgas.
- Kostnader relaterade till byte av fordon: installera laddstolpar samt ansöka om dispens.
- Kostnader för att utreda hur Liseberg påverkas av krav på ökad andelen tjänste- och varutransporter som drivs på el eller vätgas. När utredning är gjord går det att fastställa vilka eventuella kostnader som är förenade med att uppfylla kravet. Se vidare besvarade remissfrågor i bilaga 4.

Got Event

Got Event har en plan för 100 % fossilfria fordon och arbetsmaskiner innan 2030. Vätgas och el fyller däremot inte behovet fullt ut i nuläget vilket medför svårigheter i att bedöma framtida kostnader. För att kunna bedöma behöver först en nulägesanalys och behovskartläggning göras. Detsamma gäller kostnadsbedömningar av investeringar för att i framtiden kunna erbjuda tunga fordon laddmöjligheter kopplat till evenemangsproduktion på exempelvis serviceytan vid Ullevi. Se vidare besvarade remissfrågor i bilaga 5.

Konsekvenser av förslag ny ansvarsfördelning för måluppfyllnad - drivningsansvar

Göteborg & Co

I den nuvarande versionen av elektrifieringsplanen är Göteborg & Co ansvarig för tre delmål med besökarperspektiv. Göteborg & Co ställer sig positiv till den förändrade fördelningen och stödjer förslaget att drivningsansvaret för samtliga mål med besökarperspektiv där bolaget medverkar, flyttas från bolaget till Göteborg Stads parkering. Göteborg Stads parkering bedöms ha större rådighet och kunskap i frågor som rör relevant datainsamling än Göteborg & Co. Bolaget kommer fortsatt att medverka i arbetet, i nära samverkan med Göteborgs Stads parkering.

Se vidare besvarade remissfrågor i bilaga 2.

Liseberg

Liseberg har inte pekats ut som drivningsansvarig för något delmål eller indikator, men eftersom arbetet med elektrifieringsplanen bedöms intensifieras med utpekade drivningsansvariga bedöms Liseberg komma behöva lägga ökade personella resurser på detta arbete framöver. Se vidare besvarade remissfrågor i bilaga 4.

Got Event

Got Event har inte pekats ut som drivningsansvarig och har inga synpunkter på denna förändring. Se vidare besvarade remissfrågor i bilaga 5.

Ett antal av de föreslagna förändringarna kräver således fortsatt kartläggning, analys och utredning för att kostnadsbedömningar och konsekvensanalyser ska kunna göras. Det är viktigt att Liseberg och Got Event får relevant stöd av exempelvis Business Region Göteborg, Göteborgs Stads Leasing, Göteborg Energi och andra av stadens ansvariga förvaltningar i detta arbete.

Peter Grönberg, VD